

ville gaae denne Vej og gjøre et saadant Skridt som det, vort Forslag tilstater, idet Udvalget i det Hele har en Fornemmelse af, at der i saa Henseende er noget maaffee Mangelfuldt, og at man derfor maatte ønske at gjøre Stillingen for Pauthaverne saa principiaitig som muligt; men jeg troer ikke, at dette vil skee, hvis ikke en saadan Bestemmelse som den, jeg nu har tilladt mig at omtale, vedtages.

Sager: Jeg har kun nogle enkelte Bemærkninger at gjøre, som jeg maa henstille til det allerede Udvalgs nærmere Overvejelse, idet jeg ganske maa overlade til Udvalget, at tillægge dem den Bøgt, som de kunne fortjene, og afgjøre, om de mulig kunne foranledige Forandringer ved 3die Behandling. Min første Bemærkning angaaer Udvalgets Forslag under Nr. 60. Man taler nemlig der om, at det skal paalægges Dommerne, det vil sige Underdommerne, at indføre Alt, hvad der henhører til disse Auktioner. Denne Embedsmand skal samle hele Materialet og affatte Auktionsvilkårene, dernæst senere som Auktionsdirecteur afholde Auktionen, altsaa komme i den Stilling, at han skal bedømme Meningen af de Auktionsconditioner, han selv har affattet. Det er vist nok, at Underdommerne nu i mange Forhold ere satte i vanskelige Stillinger, hvor de ikke let kunne seene, hvad der paatigger dem som Administratører og som Dommere; men jeg troer dog, at man i nyere Love ikke skal bringe saadanne Forviklinger ind. Sagen kan meget simpelt henlægges til Amtmændene, eller hvilke andre Forretningsmænd disse dertil ville benytte, som kunne forfatte Conditionerne og repræsentere Statskassen som Requirerent ved Auktionerne, saaledes at Dommeren i disse Tilfælde ikke har Andet at gjøre, end hvad der hører under ham som saadan. Der er ublig, og jeg troer med Røje, her i Salen blevet udtalt en streng Døm over en Underdommer, fordi han ikke veg sig Søde i en Sag, han behandlede, og i hvilken han mulig kunde betragtes som Part. Det er et rigtigt Princip, som den lovgivende Magt her udtalte; men jeg vil henstille til Overvejelse, om det ikke er ligesaa rigtigt at udelade den herom-

handlede Bestemmelse i en Lov, som følger umiddelbart efter en saadan Udtalelse. — Min næste Bemærkning angaaer Forslaget under Nr. 78. Der staar der, at en Fideicommissbesidder kan kjøbe Gaarden; men saa skal den gaae ind under Fideicommisset. Jeg veed, at der er forskjellige Meninger om Fortolkningen af denne Paragraph, som allerede er bleven omtalt af forskjellige her i Salen. Jeg kan ikke være af anden Mening, end at Besidderen uden Henhyn til sin Stilling som saadan maa have den samme Ret som enhver Anden til at kjøbe. Jeg kan ikke ret finde Grunden til en anden Bestemmelse, og der er en Grund til, at man ikke bør indskrænke ham deri, som for mig er den afgjørende. Det er den, at man ikke skal forbyde hvad man ikke kan forhinde. Naar Fideicommissbesidderne ikke kunne kjøbe frit og gaabent, kunne de kjøbe paa en Andens Navn, og dersom de ønske for længere Tid at have et Allodia gods, kunne de kjøbe i deres Successors eller Arvingernes Navn. Jeg troer derfor, at der bør skee den Forandring, at Bestemmelsen kommer til at gjælde Besidderen „som saadan“, hvorved han naturligvis faaer fuldstændig den samme Ret som enhver Anden til at kjøbe for sine private Penge. — Min tredje Bemærkning angaaer Forslaget under Nr. 81. Der staar, at der kan komme til at hulle paa Eiendommen efter dens Salg Tiender, som forfalde efter den sidste Auktion. Jeg troer ikke, at dette stemmer ganske overens med Tiendelovgivningen. Tiendeieren har sin Ret i selve Afgrøden, og en Fortrinsret hos dem, der have høstet; men der hviler ikke en saadan Fortrinsret efter den Lovfortolkning, som jeg troer hidtil har været gjældende, paa selve Eiendommen. Man kan ikke engang gjøre Udvantning hos en Eier af en Fæstegaard; man kan kun ialfald efter den Fortolkning, som er givet Tiendeaordningerne, sagsøge Forbdrøiten til at betale den resterende hos Brugerens uerbodelige Tiende. Jeg maa dertil bemærke, at det meget let kan hændes, at Forsaldstiden for Tienden for et foregaaende Aar kan falde efter Auktionen; thi naar Tienden f. Ex. er sat til at udredes efter Capitelstarten, saa kan man først i